

ה"ת 5443/06/19 - מנסור גרגאוי, חטאם גרגאוי, לובנה גרגאוי, נאדר גרגאוי נגד ימ"ר נגב - באר שבע

בית משפט השלום בבאר שבע

ה"ת 5443-06-19 גרגאוי ואח' נ' ימ"ר נגב - באר שבע

בפני כבוד השופט חיים פס
המבקשים

1. מנסור גרגאוי
2. חטאם גרגאוי
3. לובנה גרגאוי
4. נאדר גרגאוי על-ידי ב"כ עורכי הדין הילה תירוש ואלעד רן

נגד
המשיבה

ימ"ר נגב - באר שבע
על-ידי החוקרים דורית שלום וגולן אסרס

החלטה

1. בפניי בקשה להחזרת תפוסים. המדובר הוא בכספי המבקשים אשר נתפסו במהלך חיפוש בביתם של המבקשים 1 ו-2.
2. להלן תפורט השתלשלות העניינים בקצרה.

ביום 7.3.19, נחתם צו חיפוש על ידי כב' השופטת נועם חת-מקוב בבית משפט זה, לביצוע חיפוש בכתובת שגב שלום, שכונה 3 בית 90. צו החיפוש הוצא כנגד מוחמד גרגאוי.

מוחמד גרגאוי הינו בנו של המבקש 1, ועל פי נימוקי כב' השופטת חת-מקוב עולה, כי הצו ניתן **"במסגרת חקירת חשד לרצח על סמך ידיעה שהוצגה בפניי"**. (ההדגשות כן ובכל המסמך שלי; ח.פ.).

המשיבה לא הצליחה לממש צו זה בזמן הקצוב לביצועו, וביום 11.4.19 הוצא צו נוסף שנחתם על ידי כב' השופט יריב בן-דוד, כאשר בנימוקי מתן הצו נכתב **"חשד לביצוע עבירות אמל"ח/רצח על יסוד במ/1-5"**.

הצו השני הוצא לכתובת האמורה בצו הראשון, כנגד אותו מוחמד גרגאוי.

ביום 22.4.19, בוצע החיפוש בכתובת האמורה.

עיון בדו"חות הפעולה שצורפו לתיק החקירה מעלה כי מוחמד מתגורר בבית יחד עם הוריו ולו חדר נפרד.

במהלך החיפוש נתפסה בחדר השינה של המבקשים 1-2 כספת ובה כספים רבים שהם מושא הבקשה שלפני.

בדו"ח הפעולה שנרשם על ידי רפ"ק איתי בוכריס, נכתב כי: **"נכנסתי לחדר, מנסור פתח את הכספת וראיתי סכום כסף רב. הנחיתי את דני לתפוס את הכסף בחשד להלבנת הון/העלמת מס הכנסה לבירור בכל מקרה"**.

בדו"ח הפעולה שנרשם על ידי רס"ר אלכס לסק נכתב כי: **"לאחר מכן ביצעתי חיפוש יחד עם השוטר דני זריהון ברחבי הבית כאשר נוכח בחיפוש נשוא הצו ואביו גרגאוי מנסור, תוך כדי חיפוש זיהינו שיש שתי כספות בחדר ההורים וביקשנו לפתוח את הכספות, כאשר בכספת העליונה זיהינו סכום רב של כסף ובעקבות זאת הכסף נתפס והנ"ל עוכב לתחנה כאשר הנ"ל נוהג ברכבו"**.

3. יצוין כי מדובר בסכומי כסף גדולים העולים כדי יותר ממיליון ₪, בשקלים ובכסף זר.

4. ביום 3.6.19 הגישו ב"כ המבקשים בקשה לשחרור התפוסים.

הבקשה מורכבת ממספר ראשים:

ראש אחד מתייחס לחוקיות החיפוש שנערך בביתם של המבקשים 1 ו-2; והראש האחר נוגע לעובדה כי לטענת המבקשים הכספים שנתפסו הינם כספים חוקיים אשר התקבלו אצל המבקשים באופן חוקי ובפני המשיבה הוצגו כלל המסמכים המעידים על כך.

לדברי ב"כ המבקשים, סך של 45,550 ₪ הינו סכום שנתקבל ונותר מכספי החתונה של המבקשת 3, סך של 112,000 ₪ + 42,700 דולר אמריקאי הינם סכומים שנתקבלו ונותרו מכספי החתונה של המבקש 4, ויתרת הסכום שנמצא מהווים כספי ירושה שנתקבלו מאביו של המבקש 1 ושייכים למבקש 1, למבקשת 2 ולאחיו ולאחיותיו של המבקש 1.

5. ב"כ המבקשים מוסיפים וטוענים כי התפיסה אינה עומדת בתנאי סעיף 32(א) לפקודת סדר הדין

הפלילי, שכן, המחוקק קבע חמש חלופות שהינן מצטברות, המהוות, בהתקיים חשד סביר מקור סמכות לתפיסת חפצים.

ב"כ המבקשים טוענים כי אף אחת מאותן חלופות אינן מתקיימת בכספים שנתפסו, שכן, לא קיימת אינדיקציה לפיה נעברה כל עבירה בתפוסים, לא קיימת כל אינדיקציה לכך שבתפוסים עתידה להתבצע עבירה, התפוסים אינם מהווים ולא ישמשו ראיה בהליך משפטי כלשהו ובכל מקרה, ניתן לספק בגינם תדפיס או מסמך, אין כל ראיה כי התפוסים ניתנו כשכר בעד ביצוע העבירה ואין כל ראיה כי התפוסים הינם אמצעי לביצוע עבירה.

באשר למבקש 1 - טוענים ב"כ המבקשים כי מדובר ברופא מוערך ובכיר העוסק ברפואה מעל ל-30 שנה, אדם נורמטיבי ללא כל עבר פלילי, אשר הציג במהלך חקירתו במשטרה אסמכתאות לקבלת הכספים ואף אסמכתאות המעידות כי הכספים שייכים למבקשים ו/או לצדדים שלישיים ולא מעבר לכך.

עוד טוענים ב"כ המבקשים, כי המדובר בחשד לעברות הלבנת הון ומס הכנסה, אשר נולד במקרה לאחר ביצוע חיפוש בביתם של המבקשים 1 ו-2 בגין אירוע אשר לא קשור כלל למבקשים עצמם, ואף ציינו כי בנם בסופו של יום שוחרר ממעצר.

ב"כ המבקשים אף הוסיפו וטענו ביחס לנזקים הנגרמים למבקשים מהמשך החזקת הכספים, שכן, הכספים משמשים את כל בני המשפחה ונדרשים בין היתר לצורך קיום חתונה קרובה. המבקש 1 הינו דמות ידועה, מוערכת ומכובדת בקרב בני משפחתו ולפיכך הכספים הועברו למשמורת בביתו שלו ובאחריותו.

6. ב"כ המבקשים מפנים, בין היתר, להחלטה שניתנה לאחרונה בבש"פ 4526/18 אלוביץ' נ' מדינת ישראל (5.8.2018) (להלן: עניין אלוביץ'). מהחלטה זו עולה, כי בהינתן צו חיפוש שניתן ובוצע כדין, אין להשתמש בצו החיפוש למטרה שאינה מפורטת בו.

ב"כ המבקשים מפנים לדבריו של כב' השופט עמית בהחלטה האמורה, ולפיהם: "ואם נמשיך בשיטתה של המדינה ונכיר באפשרות לתפוס ללא צו נכס או חפץ לצורך חילוט רכוש בשווי... ספק אם השופט החותם על צו החיפוש והתפיסה מעלה על דעתו כי על אף שהצו מוגבל לתפיסה של חפץ או נכס הקשור לעבירה, או כזה היכול לשמש ראיה, המשטרה תעשה שימוש בצו כדי לתפוס רכוש בשווי לצורך חילוט עתידי".

7. עוד טוענים ב"כ המבקשים כי בשלב זה לא הוגש כתב אישום נגד המבקשים ואף לא כנגד מושא צו החיפוש, ועל אף כי בשלב זה אין הם יכולים לעיין בחומרי החקירה, הרי שברור כי אין כל קשר בין מהות העבירות בגין נחקר מושא צו החיפוש לבין התפוסים נשוא בקשה זו.

8. בסופו של יום, טוענים ב"כ המבקשים כי המשיבה לא הוכיחה מהו מקור סמכות ההחזקה בתפוסים ולפיכך, יש להורות על שחרורם.

9. בתגובה הכתובה, הלאקונית יש לומר, שהוגשה על ידי המשיבה ביום 11.6.19, נאמר כי ביום 22.4.19 בוצע חיפוש בביתו של מוחמד גרגאוי וזאת במסגרת תיק רצח המתנהל בימ"ר נגב, ובמסגרת תיק זה נתפסו הכספים האמורים. כמו כן נכתב בבקשה, כי לא צורף תצהיר מטעם המבקשים 2, 3 ו-4, ולפיכך, מבקשת המשיבה להמשיך ולהחזיק בתפוסים עד לתום החקירה.

10. בדיון שהתקיים בפניי ביום 24.6.19, בהתייחס לחוקיות צו החיפוש, מסרה נציגת המשיבה כי את צו החיפוש שאינו בתוקף, שנחתם על ידי כב' השופטת חת-מקוב, קיבל המבקש 1 בטעות, אולם, צו החיפוש שהיה בתוקף בעת ביצוע החיפוש הינו אותו צו שנחתם על ידי כב' השופט בן דוד.

לדבריה, במהלך החיפוש כאמור נתפס הכסף והמבקש 1 עוכב ונחקר בחשד לעבירות מס והלבנת הון, ובמקביל המשיבה מבצעת בדיקות המפורטות בדו"ח הסודי.

עוד טענה נציגת המשיבה כי החקירה נמצאת בראשיתה וטרם חלפה תקופת 180 הימים המותרים לתפיסה.

11. ב"כ המבקשים חזר על עיקר טענותיו שהוגשו בכתב. לדבריו, המבקש 1 נתן הסברים, לרבות צורף מסמכים ואסמכתאות לכלל הכספים שנמצאו בביתו.

דיון והכרעה

12. לאחר ששמעתי את הצדדים, עיינתי בתיק החקירה ובכלל המסמכים, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להחזרת התפוסים להתקבל.

13. **באשר לחוקיות צו החיפוש** - מקובלת עליי עמדת המשיבה לפיה, צו החיפוש שהיה בתוקף הינו אותו צו שנחתם על ידי כב' השופט בן דוד, וגם אם הוצג בטעות למבקש 1 צו החיפוש שהוצא על ידי כב' השופטת חת-מקוב, שאין מחלוקת כי לא היה בתוקף, הרי שאין בכך כדי לבטל את החיפוש עצמו ולקבוע כי לא היה חוקי.

כידוע, אין בתקלה טכנית, אשר שוכנעתי שנעשתה בתום לב, כדי להביא לבטלות חוקיות ההליך כולו.

14. יחד עם זאת, לטעמי, תפיסת הכספים הייתה שלא כדין ובכל מקרה עיון בחומר החקירה אינו מבסס כעת כל חשד לביצוע עברות כאמור ובשלב זה נוטה הכף לכיוון השבת התפוסים ואפרט;

עיון בצו החיפוש אשר הוצא על ידי השופט בן דוד מעלה כי לשופט בן דוד הוצג חומר סודי אשר סומן על ידו **במ/5-1**, אולם, חומר זה לא טרחה המשיבה להציג בפניי.

משלא טרחה המשיבה לעשות כן, מניח אני כי היסוד לחשד אשר צוין על ידי כב' השופט בן דוד בצו ולפיו מדובר בחשד לביצוע עבירות אמל"ח/רצח, עלה בחומר האמור, אולם, לא היה בחומר האמור כדי להצביע על חשד לביצוע עבירות אחרות, לרבות עברות הלבנת הון או מס.

עוד נכון אני להניח לטובתם של המבקשים, באין ראיה אחרת, כי בחומר האמור שסומן **במ/5-1** לא הייתה כל אינדיקציה לכך כי הכספים אשר נתפסו קשורים לאותה עבירת רצח אשר בגינה הוצא צו החיפוש.

15. בהחלטת כב' השופט בן דוד למתן הצו נרשם כי: **"אני מתיר למשטרת ישראל לעשות חיפוש אצל... ולתפוס את החפצים הבאים: כל מסמך או חפץ שנעברה בו עבירה, או מעיד על דבר עבירה לרבות אמצעי לחימה"**, ובהמשך נכתב **"כי אין להשתמש בצו זה למטרה שאינה מפורטת לעיל"**.

16. הנה כי כן, עיינו רואות כי הצו הוצא למטרה ספציפית, בחשד לעבירה ספציפית, כנגד אדם ספציפי, שאינו בין המבקשים.

במאמר מוסגר אציין, כי גם בבסיס הוצאת הצו שנחתם על ידי כב' השופטת חת-מקוב, עמדה ידיעה מודיעינית שהוצגה בפני השופטת וגם ידיעה זו לא טרחה המשיבה להציג בפניי בדיון.

17. גם אם תטען המשיבה כי גם אם לא הוצא על ידה צו ספציפי ביחס לכספים האמורים, שכן לא ידעה עליהם מראש, אולם משנתגלה סכום כה רב המוחזק בכספת הרי שהיה בכך לעורר חשד ביחס לביצוע עברות כלכליות כאמור וניתן היה לתפוס הכספים ללא צו, לפי הסמכות המוקנה בסעיף 24(ב) לפסד"פ הרי שלטעמי נסיבות התפיסה דכאן אינן מאפשרות זאת.

18. סעיף 24 (ב) לפסד"פ קובע כי: **"מי שעורך חיפוש לפי צו חיפוש ומוצא חפץ שלא הוזכר בצו, אבל יש יסוד סביר להניח שנעברה, או שמתכוונים לעבור עבירה בו או לגביו, רשאי לתפוס החפץ ולהביאו לפני השופט שנתן את הצו והשופט רשאי לצוות מה יעשה בו כפי שיראה לנכון"**

הנה כי כן, המשיבה ביצעה בדירת המבקשים 1-2 צו חיפוש שהופנה נגד בנם במסגרת חקירת חשד לביצוע עברת רצח/אמל"ח והוצג מידע מודיעיני לביסוס הבקשה לצו. במהלך החיפוש נתפס כסף רב בכספת בחדרם של המבקשים 1-2, כסף אשר לא היה ידוע עליו ולא היה מטרת החיפוש. המשיבה טוענת כי קיים חשד לביצוע עברות כלכליות אולם לא הציגה כל מידע או חומר התומך בטענה זו, לא בסמוך לאחר התפיסה ולא בדיון בפניי. העובדה היא כי דווקא המבקש 1 הציג מסמכים וראיות התומכות בטענותיו לעניין מקורם החוקי של הכספים שנתפסו.

לא זו אף זו, גם אם התפיסה הייתה לפי סעיף 24(ב) לפסד"פ, ואדגיש כי המשיבה לא טענה כן, הרי שעל פי לשון הסעיף היה על המשיבה להביא עובדת תפיסת הכספים, בסמוך לתפיסתם, בפני השופט שנתן את צו החיפוש ועל זה היה להכריע בדבר המשך תפיסתם.

19. יש להדגיש כי ככלל הכירה הפסיקה בסמכותו של שוטר לתפוס חפץ או נכס ללא צו אך כאשר מתקיים יסוד של דחיפות או אקראיות המצדיקים תפיסת החפץ ללא צו **(וראו לעניין זה סעיף 18 להחלטתו של כב' השופט עמית בעניין אלוביץ' והפסיקה המוזכרת שם)**. בעניינו, לטעמי, לא התקיימו יסודות אלו.

20. בתיק החקירה מצויות שלוש חקירות של המבקש 1, מתאריכים 22.4.19, 2.5.19 ו-23.5.19. כמו כן מצויה בתיק חקירתו של אחיו של המבקש 1, מיום 20.5.19.

באופן טבעי לא ניתן בשלב זה לפרט עלי פרטוקול את גרסאות הנחקרים, שכן, החקירה עדיין מתנהלת.

אציין, אך בכלליות, כי המבקש 1 נתן הסברים מפורטים למקור הכספים שנתפסו בביתו, צירף אסמכתאות, לרבות שטר ירושה, חשבונות בנק והחלטות בית משפט שניתנו ביחס לכספים ושיש בהם, לפחות על פניו, כדי להסביר את מקור הכספים שנתפסו.

אציין אף בזירות, כי גרסתו של אחיו של המבקש 1 תואמת את הדברים שמסר המבקש 1.

21. אשר לטענת המשיבה כי לא קיימים תצהירים של המבקשים 2, 3 ו-4 - הרי שטענה זו אינה נכונה, שכן

בבקשה שהוגשה על ידי באי כוח המבקשים, צורפו תצהירים מטעם כלל המבקשים.

22. נקודה חשובה נוספת אותה ראיתי לציין היא העובדה כי המשיבה ציינה בהגנותה, כי מוחמד גרגאוי, בנם של המבקשים 1 ו-2, אשר כאמור לעיל היה נשוא צו החיפוש, לא נחקר לעניין הכספים שנתפסו בבית, עובדה המעידה על כך כי גם המשיבה עצמה מודה כי הכספים אינם קשורים לעבירה הנחקרת נשוא צו החיפוש.

23. באשר לדו"ח הסודי שהוצג לפניי ולפעולות החקירה המבוקשות לביצוע - מדובר ב-6 פעולות, כאשר לפחות את הפעולות המסומנות 2-5 היה ניתן לבצע זה מכבר בהינתן העובדה כי הכספים נתפסו לפני חודשים ולא ברור מדוע פעולות אלו לא בוצעו עד כה.

24. הנה כי כן, למשיבה לא היה כל חשד ראשוני ביחס לעבירות הלבנת הון ומס הכנסה אשר מבוצעות על ידי מי מהמבקשים. תפיסת הכספים נעשתה "במקרה", כאשר נערך חיפוש בביתם של המבקשים 1 ו-2, כאשר בנם היה נשוא צו החיפוש בהקשר של עבירה אחרת לחלוטין.

צו החיפוש שנחתם על ידי כב' השופט בן-דוד הוצא ביחס לחקירת עבירת רצח ואמל"ח, ונכתב בו באופן מפורש כי אין לעשות שימוש בצו אלא למטרה אשר פורטה לעיל.

המבקש 1 שיתף פעולה באופן מלא עם המשיבה, מסר פרטים ונתן הסברים באשר לכספים שנתפסו. לטעמי, צודק ב"כ המבקשים באומרו כי לא ניתן להעלות על הדעת כי רכוש ייתפס בלא חשד ולאחר מכן תתבצע חקירה שבסופה יכול ולא יעלה דבר.

25. נדמה כי מושכלות יסוד של שיטתנו הדמוקרטית, המבוססת על איזון בין כוחן של הרשויות והאינטרס הציבורי אל מול זכויות היסוד של האזרח, אינן מאפשרות תפיסת חפצים ללא שיהא ביסוס קודם לחשד כי באותם חפצים מתמלא אחד מתנאיו של סעיף 32(א) לפסד"פ, שאם לא כך - תוכל המשטרה, באופן תיאורטי, להיכנס לבתייהם של אזרחים, לחפש בכספות, לתפוס כספים ולהתחיל חקירה בחשד לביצוע עבירות כלכליות תוך שהיא משאירה ברשותה כספים אשר לא היה קיים כל חשד קודם בעניינם.

מצב זה, אין הדעת סובלת.

לעניין זה יפים דבריו של כב' השופט עמית בסעיף 17 בעניין אלוביץ':

"מעצר אדם פוגע בזכות לחירות אישית. תפיסת רכוש פוגעת בזכות לקניין. שתי זכויות יסוד אלה מעוגנות כיום בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. אכן עוצמתן של שתי הזכויות שונה, אך לגבי שתיהן מצווים אנו לנהוג זהירות יתרה ו"קווי הבחינה ומסגרת הניתוח החוקתי דומים אלה לאלה, בשל התכלית המשותפת העומדת ביסוד חובת האיזון: להגביל את מידת הפגיעה באדם-הן בגופו והן ברכושו, עד למינימום ההכרחי הנדרש להשגת האינטרס הציבורי. כך הוא לעניין מעצר אדם וכך הוא לעניין תפיסת חפצים בטרם נשפט והורשע" (עניין לרגו, עמ' 8).. לאור האמור לעיל, כאשר במעצר עסקינן, דרך המלך היא מעצר באמצעות צו שיפוטי, כאמור בסעיף 4 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996: " מעצר אדם יהא בצו של שופט (להלן- צו מעצר), אלא אם כן הוענקה בחוק סמכות לעצור בלא צו". בדומה כך גם לגבי תפיסת רכוש. דרך המלך היא תפיסה באמצעות צו חיפוש ותפיסה לפי סעיף 23 לפקודת סדר הדין הפלילי, והחריג הוא תפיסה שלא מכוח צו. אלו עקרונות יסוד שעומדים בבסיס שיטתנו המשפטית."

26. גם אם תמצי לומר כי התפיסה דנן הייתה כדין, מה שאין כן לטעמי, הרי שלאחר חודשיים ימים של חקירה אשר במסגרתה לא התחזק החשד, אשר מלכתחילה היה רעוע, בדבר ביצוע עברות של הלבנת הון ומס הכנסה ואף ניתנו הסברים באשר למקור הכספים וחוקיותם, הרי שהכף נוטה אל עבר שחרור התפוסים והשבתם למבקשים.

ואומר את הברור מאליו- אין בהחלטתי זו, על השבת התפוסים לידי המבקשים, כדי להביא לסיום החקירה. יכול ובסיום החקירה ולאחר מיצוי כלל פעולות החקירה יגיעו רשויות התביעה למסקנה כי אכן נעברו עבירות מס או הלבנת הון על ידי מי מהמבקשים, הרי שיהא בידם כדי למצות הדין עם המבקשים.

27. יחד עם זאת וכפי שכתבתי לעיל, תפיסת הכספים מראש ללא חשד סביר ראשוני, מעבר למציאת הכספים, אינם מתיישב עם תכלית החוק הנוגעת לענייננו והאיזונים המתבקשים.

סוף דבר - הבקשה להשבת התפוסים מתקבלת.

זכות ערר כחוק.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ג סיוון תשע"ט, 26 יוני 2019, בהעדר הצדדים.